

Gedijen in onbaatzuchtigheid

Tekst Bart de Coo

Interview met Odin-imker Jos Willemse

Beroepsimker Jos Willemse is in dienst van de biologische voedselcoöperatie Odin, een vereniging met door leden gedeeld en gedragen eigendom. Odin heeft 10.000 leden en bezit 23 winkels, een bezorgdienst, een groothandel, een imkerij en een boerderij in Oostelbeers (NB). Het bedrijf levert een breed assortiment aan levensmiddelen, dat het betreft van een groot aantal biologische en biologisch-dynamische bedrijven.

In 2010 wilde Odin een huisimker hebben.

Wat was de reden daarvoor?

Bijen hebben volgens ons aandacht nodig. Ze vormen een essentieel deel van het landbouwbedrijf. Odin merkte dat de boeren die onze spullen aanleveren daarvoor vaak te weinig tijd en deskundigheid hebben. Dus waarom konden ze dat niet oppakken met de leden? Dat was de aanleiding.

Waarom kwam Odin bij jou terecht?

Heb je gesolliciteerd?

Ik had al 25 jaar kaarsenmakerij Dipam gerund en zo kende ik Odin al. Ik verwerkte tonnen bijenwas en daarom werd ik ooit imker: ik wilde wel eens weten waar die vandaan kwam. Odin vroeg me om langzaam maar zeker bijenstanden op te zetten. De bijen kwamen niet alleen te staan bij fruit- of groentetelers, maar bij alle soorten bedrijven waar Odin een zakelijke band mee heeft. Ik deelde de idealen van Odin. Eigenlijk zouden voedselbedrijven geen particulier bezit moeten zijn bijvoorbeeld; daar gaan hele rare stimulansen vanuit.

Wat behelzen die idealen nog meer?

We delen de biologisch-dynamische, antroposofische kijk op landbouw en veeteelt en op de mens en de wereld. We hadden dus allebei een bedrijf vóór ons, dat compleet is zeg maar, dat een levend organisme is, dat een geheel is, net als een bijenvolk. Het probleem is vaak dat een bijenvolk niet als een geheel wordt gezien en dat je het zou kunnen opsplitsen. Alles hangt met alles samen. De insectenwereld hoort thuis in de landbouw en de veeteelt. Dat is ook in het belang van de koeien en van alles, van de mensen die daar rondlopen, alles.

Verkoop je de honing ook?

Nee, er komt helemaal geen honing vanaf. Ik wil graag dat de bijen overwinteren op hun eigen honing. Ik wil ook graag dat ze zich vermeerderen door te zwermen. Dat zijn twee belangrijke pijlers. Op de meeste plekken in Nederland kunnen honingbijvolken niet leven zonder bijvoeren. Op de

meeste plaatsen is het armoe troef. Wij maskeren dat als imkers door de bijen tonnen suiker bij te voeren. We zitten denk ik in een tijdsgewricht waarin het er steeds meer om draait om die bij centraal te gaan stellen en niet onze eigen behoeften.

Als je de bijen laat zwermen, dan kun je toch onmogelijk bij al die zwermen aanwezig zijn?

Nee, dat gaat niet. Ik zal een heleboel zwermen kwijt raken, maar gelukkig zijn er ook veel hulpimkers. Een aantal van de boeren waar de bijen staan, is zelf ook cursussen gaan volgen. De zoon van het bedrijf waar we nu zijn [Kaasboerderij 'De Groote Voort' in Lunteren], zag mij een zwerm scheppen en dacht, oh dat kan ik ook, en sindsdien doet-ie het zelf.

Wat zou je willen bereiken bij Odin?

Boeren zijn geïsoleerd. Die moeten een soort warme gemeenschappen hebben van mensen die om ze heen gaan staan en die zeggen, wij vinden de biodiversiteit belangrijk en wij gaan jou ondersteunen om dat te realiseren. We proberen allemaal deskundigheid naar ons toe te trekken, zodat de bijen kunnen gedijen in tuinen van onbaatzuchtigheid. Mooie zin, hè? Ja, daar werd ik 's morgens een keer mee wakker. Ik was er zelf verbaasd over! De boeren willen wel, maar ze hebben er vaak de tijd niet voor, ze willen het aangeharkt hebben. Als we die gemeenschappen samen kunnen opzetten met klanten en leden, dan kunnen we iets heel mooi voor elkaar krijgen. ●

Hoofdfoto:

Odin-imker Jos Willemse, met op de achtergrond 'hulpimker' Pieter van Gulp. Bij de bijenstanden bij 'Odin-bedrijven' zijn meerdere hulpimkers betrokken. Foto Richard de Bruijn

Inzet foto:

Jerseykoeien in onbespoten weiland met paardenbloemen. Foto Irene van de Marel

